

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Esirgeyen ve Bağışlayan Allah'ın Adıyla

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين
"Allah'a hamd; Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (Aleyhisselam),
Ehl-i Beytine ve Ashabına Salât ve Selâm olsun."

İcazet Konusu Finansal Ürünün Konusu ve İş Akışı :

Katılım esaslı yatırım fonlarının portföyünde bulunan katılım endeksine dahil hisse senetleri vasıtasıyla fon riskinin stabilize edilmesi ve daha öngörülebilir bir getirinin fon sahiplerine sağlanabilmesi amacıyla aşağıda iş akış süreçleri sunulan finansal bir ürün geliştirilmiştir.

- 1) Fon'un; Katılım endeksinde bulunan hisse senetlerini spot piyasadan satın alması,
- 2) Fon'un portföyünde bulunan hisse senetlerini, vadeli işlem piyasasında; satmak üzere vaatte bulunması
- 3) Vaad edilen tarih geldiğinde hisse senetlerinin peşin olarak satılması

Tanımlar ve Kısaltmalar

Tanımlar	Açıklamalar
Danışma Komitesi	Fon'un kuruluşu, işleyişi ve sunduğu ürün ve hizmetlerin Katılım finans ilke ve standartlarına uygunluğunu değerlendiren, komite
Fon	Pusula Portföy Yönetimi A.Ş. tarafından yönetilen Denge Katılım Fonu
Hisse Senedi	Bir şirketin sermayesine ortaklık hakkı sağlayan, ekonomik değere sahip finansal araç
İcazet Belgesi	Fon'un kuruluşu, işleyişi ve sunduğu ürün ve hizmetlerin Katılım finans ilke ve standartlarına uygun olarak yapılandırıldığını onaylayan Danışma Komitesi tarafından verilen uygunluk belgesi
Denge Katılım Fonu	Pusula Portföy Yönetimi A.Ş. tarafından yönetilen ve Katılım finans ilke ve standartlarına uygun olarak faaliyet gösteren fonu
Katılım Endeksi	Yatırım araçlarının İslam hukuku kurallarına uygunluğunu sağlamak amacıyla belirli kriterlere göre oluşturulan endeks
Katılım Finans İlke ve Standartları	İslam hukuku ve ahlak kurallarının çerçevesinde şekillenen, finansal yapıların uyması beklenen kurallar bütünü
ViOP (Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası)	Türev ürünlerin alınıp satıldığı, organize piyasa
Vaad (Sözleşme Öncesi Taahhüt)	İslam hukukunda bağlayıcılık derecesi farklı

	mezheplerce farklı değerlendirilen, karşılıklı veya tek taraflı beyan
Yönetici	Pusula Portföy Yönetimi A.Ş.

Kısaltmalar	Açıklamalar
AAOIFI	Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions (İslamî Finansal Kurumlar için Muhasebe ve Denetim Organizasyonu)
İSFA	İslam Finans Danışmanlık Kuruluşu
MUI	Majelis Ulama Indonesia (Endonezya Ulema Meclisi)
SAC	Shariah Advisory Council (Malezya Merkez Bankası Şer'i Danışma Kurulu)
ViOP	Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası

İSFA Danışma Komitesi tarafından 2025/0052 06.05.2025 tarihli Pusula Portföy Yönetimi A.Ş.'nin Serbest Şemsiye Fonu altında faaliyet gösteren Denge Katılım Fonu adına düzenlenen İcazet Belgesi'nin gerekçeli kararı:

Katılım endeksinde bulunan bir hisse senedinin öncelikle spot piyasadan satın alınması, ardından vadeli işlem piyasasında (ViOP) kontrat miktarına karşılık gelecek hisse senedinin - taahhütte bulunulan süre boyunca elde tutulması kaydıyla- kontrat yapılması ve vade tarihinde hisse senedinin peşin olarak satılması Katılım finans ilke ve standartları açısından uygun bulunmuştur. Kararın gerekçelerine aşağıda yer verilmiştir.

1. İslam Hukukunda Malın Tanımı

İslam Hukukunda mal örfi ve tabii unsurlar ön plana çıkarılarak, "Fıtratın meylettiği ve ihtiyaç anı için saklanabilmesi (iddiharı) mümkün olan şey"¹ olarak tanımlanmıştır. Hanefî mezhebine göre bir nesnenin mal olarak kabul edilebilmesi için iki temel unsur taşınması gerektiği anlaşılmaktadır. İlk olarak, bu nesne insanların ihtiyaçlarını karşılayarak fayda sağlamalı ve toplum tarafından ekonomik bir değere sahip görülmelidir. İkinci unsur ise, malın bağımsız bir fiziksel varlığa sahip olmasıdır. Tanımda geçen "iddihâr" özelliği, bir nesnenin üzerinde bireysel hâkimiyet kurulabilmesini ifade eder ve bu yönüyle malın somut bir varlık niteliği taşımasını gerekli kılar.

1.1. İslam Hukukunda Hisse Senetlerinin Yeri ve Konumu

Hisse senetleri, bir şirketin sermayesine ortaklık hakkı sağladığı için ekonomik bir değere sahiptir ve kişilerin ortaklık üzerinden gelir elde etmesini sağlar. Hanefî mezhebine göre, toplumda ticaret ve yatırım aracı olarak kabul gördüğünden, "örfen ekonomik değer taşıması" şartını karşılamaktadır. Fiziksel bir nesne olmamakla birlikte, hisse senetleri bireysel hâkimiyete açıktır ve hukuki bir varlık olarak saklanabilir veya devredilebilir. Bu yönüyle, "iddihâr (saklanabilirlik) özelliğine de dolaylı olarak uygundur.

Hisse senetleri, bireylerin şirketlerdeki mal varlıklarını temsil eder ve bu varlıklar üzerinde kişisel tasarruf hakkı sağlar. Ancak, İslam hukuku açısından hisse senetlerinin değerlendirilmesinde en önemli unsur, temsil ettikleri şirketlerin faaliyetlerinin Katılım finans

¹ İbn Âbidîn, Reddû'l-muhtâr (Kahire), 10/14, 22169, Mecelle md.126

ilke ve standartlarına uygunluğudur. Faiz, kumar veya haram ürün ticareti gibi yasaklar içermeyen şirketlere ait hisse senetleri, mal kapsamında kabul edilebilirken, helal olmayan faaliyetlerde bulunan şirketlerin hisseleri bu kapsamın dışında tutulur.

2. Katılım Endeksi Nedir?

Katılım endeksi, yatırım araçlarının İslam hukuku kurallarına uygunluğunu sağlamak amacıyla belirli kriterlere göre oluşturulmuş bir endekstir. Bu endekste yer alacak şirketlerin, faiz, kumar, alkol, tütün gibi Katılım finans ilke ve standartları açısından uygun olmayan alanlarda faaliyet göstermemesi temel bir şarttır. Aynı zamanda şirketlerin finansal yapıları da incelenir; faizli borçlanma oranlarının düşük seviyelerde tutulması ve haram gelirlerin sınırlı olması gibi kriterler dikkate alınır. Haram gelirlerden elde edilen miktarların ise arındırılarak hayır işlerinde kullanılması tavsiye edilir. Katılım endeksinde yer alan şirketlere yatırım yapmak, hisse sahiplerine mülkiyet hakkı kazandırdığı ve risk paylaşımına dayandığı için spekülasyon, kumar ve aşırı belirsizlik gibi İslam hukukunun sakıncalı gördüğü unsurlardan kaçınmayı sağlar. Bu bağlamda, katılım endeksi, helal kazanç elde etmek isteyen yatırımcılar için uygun bir çerçeve sunar ve modern finans dünyasında İslam hukuku prensiplerine uygunluğu artıran önemli bir araçtır.

3. İslam Hukukunda Pazar Yeri

İslam hukukunda pazar yeri, ticaretin adil, şeffaf ve herkesin eşit koşullarda katılım sağlayabileceği bir ortamda gerçekleşmesini sağlamak için düzenlenmiştir. Herkese açık olması gereken bu mekanlarda tekelcilik, hile, manipülasyon ve karaborsacılık gibi uygulamalar yasaklanmış; alıcı ve satıcı arasında dürüstlük esas alınmıştır. Fiyatlar genellikle arz ve talebe göre serbest bırakılmış olsa da istismar durumlarında kamu otoritesi müdahale edebilir. Pazar yerleri, toplumsal düzenin korunması ve ticaretin ahlaki kurallara uygun bir şekilde yürütülmesi amacıyla denetlenmiş; adalet, ahlak ve paylaşım ilkelerinin uygulandığı önemli ekonomik ve sosyal mekanlar olarak kabul edilmiştir.

3.1. VİOP Pazar Yerinin İslam Hukukundaki Konumu

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP), türev ürünlerin alınıp satıldığı bir pazar yeri olarak İslam hukuku açısından, yapılan işlemlerin mahiyetine göre değerlendirilir. İslam hukukunda belirsizlik (garar), faiz (ribâ) ve kumar (meysir) gibi unsurlar uygun görülmemektedir. Bununla birlikte dayanak varlıkların helal olması, faiz tahakkuk eden teminat sistemlerinin bulunmaması ve ticaretin adil, şeffaf bir şekilde gerçekleştirilmesi şarttır. Günümüzde VİOP işlemlerinin İslam hukukuna uygun olmayan nitelikler taşıdığı için genellikle uyumsuz görülmektedir ancak işlemler, gerçek ticari ihtiyaçları karşılamaya yönelik olması veya risk yönetimi (hedging) aracı olarak kullanılması durumlarında İslam hukuku ile uyumlu olabilmektedir.

3.2. VİOP Pazarında Katılım Esaslı İşlem ile Kaldıraçlı Farkı

VİOP pazarında katılım esaslı işlemler ile kaldıraçlı işlemler arasındaki temel fark, bu işlemlerin yapısı ve İslam hukukuna uygunluğu ile ilgilidir. Katılım esaslı işlemler, İslam hukuku kurallarına uygun olarak faiz, aşırı belirsizlik (garar) ve kumar (meysir) gibi unsurlardan arındırılmış, helal dayanak varlıklara ve adil ticaret şartlarına dayalı işlemleri kapsar. Bu işlemler, üretken ekonomik faaliyetleri destekler ve gerçek ticari ihtiyaçlara hizmet eder. Kaldıraçlı işlemler ise yatırımcılara düşük sermaye ile yüksek işlem hacmi sunarak manipülatif kazançlar sağlamayı hedefler. Ancak, faizli borçlanma, aşırı risk ve belirsizlik içermesi nedeniyle İslam hukukuna uygun görülmez. Bu bağlamda, katılım esaslı işlemler helal kabul edilirken, kaldıraçlı işlemler Katılım finans ilke ve standartlarına uygun bulunmamaktadır. *(Bu konuya ilişkin örnek olayla*

yapılan değerlendirmeye 5. Madde’de yer verilmiştir.)

4. İslam Hukukunda Vaatler

İslam hukukunda vaatlerin bağlayıcılığı, dini ve hukuki boyutlarıyla farklı mezhepler tarafından çeşitli şekillerde ele alınmıştır. Genel olarak vaatler, diyâneten (uhrevî sorumluluk) bağlayıcı kabul edilirken, hukuki (kazâî) bağlayıcılık konusunda mezhepler arasında farklı görüşler bulunmaktadır. Bir görüşe göre, vaatler yalnızca diyâneten bağlayıcı olup mahkemelerce zorlanamaz. Diğer bir görüş ise kazâî bağlayıcılığı kabul etmekte ve bu bağlayıcılığı dört farklı durumda değerlendirmektedir: (1) Vaadin mutlak olarak ifasının kazâen vacip olduğu görüşü, (2) vaadin bir sebebe bağlanmış olması ve bu sebep nedeniyle karşı tarafın külfete girmesi durumunda kazâen bağlayıcılığı, (3) külfete bağlı olmaksızın sadece vaadin bir sebebe bağlanmış olması durumunda kazâen bağlayıcılık, (4) şarta bağlı (muallak) yapılan vaadin bağlayıcı olduğu görüşü.² Bu yaklaşımlar, vaatlerin hukuki niteliği ve uygulanabilirliği konusunda zengin bir tartışma zemini sunmaktadır.

Malikî mezhebindeki bir görüşe göre, her türlü vaat hukuken bağlayıcıdır ve yerine getirilmesi zorunludur.³ Semure b. Cündeb (v. 59/679), Ömer b. Abdülaziz (v. 101/720), Hasan el-Basrî (v. 110/728), İbn Eşva (v. 120/737), İbn Şübrüme (v. 144/761), İshak b. Rahaveyh (v. 238/852), Ahmed b. Hanbel (v. 241/855), İbn Teymiye (v. 728/1328) gibi bir kısım ulemâ bu görüşü benimsemiştir.⁴ Haneî mezhebi ise vaatlerin bağlayıcılığını toplumsal ihtiyaçlara dayandırır ve belirli bir sebebe talik edilmiş vaatlerin bağlayıcı olabileceğini ifade eder.⁵ Bu bağlamda, Mecelle’nin “Talik suretiyle yapılan vaatler lazım olur”⁶ (Mecelle, md. 84) ilkesi, bir şart veya sebebe bağlı vaatlerin bağlayıcı olacağını belirtir.

AAOIF’nin 49 numaralı Tek Taraflı Vaat ve Karşılıklı Vaatleşme standardında, vaatlerin esasen ahlaki bir bağlayıcılığı (diyâneten bağlayıcılığı) olduğu, ancak hukuki bir bağlayıcılığının bulunmadığı ifade edilmektedir. Bununla birlikte, belirli şartlar ve durumlar altında vaatlerin hukuken de bağlayıcı olabileceği hükme bağlanmıştır. Özellikle, bir işlemin yalnızca finansman amacı taşımaması, işlemin kanunlar ya da ticari örf ve adetler sebebiyle karşılıklı bağlayıcı vaatleşme olmaksızın gerçekleştirilememesi ve işlemin hakiki bir ticari niteliğe sahip olması durumlarında vaatleşmelerin taraflar açısından hukuki bir bağlayıcılık taşıyacağı belirtilmiştir.⁷ Endonezya Ulema Meclisi’nin (MUI) 85 numaralı fetvasında, İslamî finans ve iş dünyasında vaatlerin (“wa’d”) şer’i hükümleri ele alınmıştır. Kitap (El-Maide 5:1, El-İsrâ 17:34) ve sünnet ile desteklenen bu fetva, vaatlerin belirli şartlar yerine getirildiğinde bağlayıcı olduğunu vurgulamaktadır. Fetvada vaatlerin yazılı olarak yapılması, şer’i hükümlere uygun olması ve tarafların adil davranması gerektiği belirtilmiştir. Bu fetva, İslamî finans uygulamalarında belirsizlikleri gidermek ve hukuki kesinlik sağlamak amacıyla 21 Aralık 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.⁸

Malezya Merkez Bankası (Bank Negara Malaysia) Şer’i Danışma Kurulu’nun (Shariah Advisory Council - SAC), “Muva’ade” (çift taraflı vaat) yapısını iki tarafın aynı konu ve şartlar üzerine

² Kamil Yelek, “İslam Hukukunda Vaadin Bağlayıcılığı: Murâbaha Örneği”, *Journal of Faculty of Theology of Istanbul University/Istanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 35 (2016): 156-63.

³ Muhammed Takî Osmani, “Fıkhü’l-büyû’ ale’l-mezâhibi’l-erbaa”, içinde *Fıkhü’l-büyû’ ale’l-mezâhibi’l-erbaa*, c. k.1 (Darü’l-Kalem, 2017), 78, https://katalog.isam.org.tr/yordam?p=1&q=*&alan=tum_txt&demirbas=261822.

⁴ Kamil Yelek, “İslam Hukukunda Vaadin Bağlayıcılığı Ve İslam Finans Uygulamalarına Yansımaları” (İstanbul Üniversitesi, 2014), 26, <https://nek.istanbul.edu.tr/ekos/TEZ/51900.pdf>.

⁵ Osmani, “Fıkhü’l-büyû’ ale’l-mezâhibi’l-erbaa”, 91.

⁶ Küçük Ali Haydar Efendi, *Dürrü’l-hükkam şerhi Mecelleti’l-ahkam*, c. k.1 (Matbaa-i Tevsi-i Tibaat, 1330), 183, https://katalog.isam.org.tr/yordam?p=1&q=*&alan=tum_txt&demirbas=022546-01.

⁷ AAOIFI, “Faizsiz Finans Standartları” (TKBB Yayınları, 2024), 1132-33.

⁸ “Şer’i Finansal ve Ticari İşlemlerde Vaatler (Va’d)”, 2012, 1-7, https://ditbinganis.badilag.net/ekonomisyariah/dokumen_kompilasi/89.pdf.

gelecekte belirli eylemleri gerçekleştirme sözü verdiği bir mekanizma olarak tanımlamaktadır. Bu yapının, taraflar için bağlayıcı ve uygulanabilir bir taahhüt olduğu belirtilmektedir. Şer'i standartlara göre Muva'ade, doğrudan bir sözleşme olarak değerlendirilmemekle birlikte, tarafların yasal ve finansal risklerden korunmasını sağlamaya yönelik bir mekanizma olarak kullanılabileceği ifade edilmiştir. Bu nedenle, tarafların belirtilen şartlara uygun davranma yükümlülüğü vardır. Nihai olarak SAC, şer'i bağlamda vaatlerin ve Muva'ade'nin bağlayıcı olduğu ve taraflardan biri vaadini yerine getirmezse, diğer tarafın fiili zararların tazmin edilmesini talep edebileceği hükmüne varmıştır.⁹

Denge Katılım Fonu örneğinde, vaade dayalı işlemler, kazaî bağlayıcılık ve riski dengelemek amacıyla yapılan hakiki ticari işlemler olarak değerlendirilmektedir. Bu tür işlemler, tarafların belirli bir vadede ve fiyat üzerinde mutabık kalmasıyla, belirsizlik (garar), aldatma ve manipülasyon gibi İslam hukukunun sakıncalı gördüğü unsurlardan arındırılmıştır. İşlemlerin manipülatif olmaması, tarafların aldatma veya belirsizlikten kaçınması ve finansman temin etme amacı taşımaması, İslam hukukuna uygunluk açısından önemlidir. Malikîmezhebinin vaatlerin mutlak bağlayıcılığı anlayışı ve Hanefîmezhebinin ihtiyaç durumunda bağlayıcılık kabul eden yaklaşımıyla ve ulusal-uluslararası standartlara uyumlu olan bu işlemler, hakiki ticaret niteliği taşıdığından İslam hukukunun ilkelerine uygun bir uygulama olarak değerlendirilmiştir. Bu durum, vaatlerin hem dini hem de hukuki bağlayıcılık açısından dikkatlice ele alınmasını ve işlem türüne göre değerlendirilmesini gerektirir.

5. Örnek Olay ve Sonuç

Denge Katılım Fonu, portföyünde bulunan ve katılım endeksine uygun olarak seçilmiş bir hisse senedini VİOP piyasasında ileri bir tarihte satmaya karar vermiştir. Fon, öncelikle hisse senedini spot piyasadaki alım ve vade süresi boyunca mülkiyetini elinde tutmuştur. Daha sonra, hisse senedini vaat edilen satış tarihinde (bir ay sonra) 120 TL fiyatla satmak üzere vaatleşme gerçekleştirmiştir. Vaade tarihi geldiğinde, piyasa fiyatı 150 TL'ye yükselse bile taraflar önceden belirlenen 120 TL üzerinden işlem yapacaktır ve böylece her iki taraf da kendi risk ve getiri beklentilerini karşılamış olacaktır. Bu işlem, riski dengeleme amacı taşıırken manipülatif davranışlardan uzak kalınmış, işlemin tüm aşamaları İslam hukukunun şeffaflık, adalet ve helal kazanç ilkelerine uygun şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu örnek, Denge Katılım Fonu'nun Katılım finans ilke ve standartlarına uygun bir yatırım modeli sunduğunu göstermektedir. Diğer yandan VİOP organize resmi bir piyasa olduğundan çalışma esasları gereği tarafların caymasına izin vermemektedir. Hatta VİOP söz konusu ileri vadeli alım ve satım işleminde alıcı ile satıcı arasında garantör rolü üstlenmekte ve vadede işlemin mutlaka gerçekleşmesini sağlamaktadır. Forex ve VİOP piyasaları, kumar (meysir), belirsizlik (garar), açığa satış, kaldıraç kullanımı, faiz (riba) ve spekülatif-manipülatif amaçlar gibi İslam hukukunun yasakladığı unsurları içermesi nedeniyle meşru görülmemektedir. Ancak, Denge Katılım Fonu kapsamında gerçekleştirilecek işlemlerin, bu tür sakıncalı unsurlardan arındırılmış olduğu ve İslam hukuku ilkelerine uygun bir model sunduğu değerlendirilmiştir. Fon, kendi portföyünde bulunan ve katılım endeksine uygun şekilde seçilmiş hisse senetlerini, spot piyasadaki alım ve vade süresi boyunca mülkiyetini elinde tutmakta ve yalnızca portföyündeki gerçek varlık miktarı kadar satış işlemi gerçekleştirmektedir. Bu işlemler, müşterilerle karşılıklı mutabık kalınan bir fiyat ve vade üzerinden, aldatma, gizleme veya belirsizlik içermeksizin yapılmaktadır. İşlem sırasında bağlayıcı nitelikte vaatleşme gerçekleştirmekte, bu vaatler ticari örf ve düzenlemelerle

⁹ "Şer'i Standartlar ve Operasyonel Gereklilikler", 2021, 468-71, https://www.tkbb.org.tr/upload/Seri_Standartlar_ve_Operasyonel_Gereklilikler.pdf.

desteklenmektedir.

Denge Katılım Fonu tarafından gerçekleştirilecek vaade dayalı işlemler, organize bir piyasa olan Borsa İstanbul'un düzenlemeleri ve garantörlüğü altında yapılmaktadır. VİOP'un, alıcı ve satıcı arasında cayma ihtimalini ortadan kaldıran garantörlük mekanizması ve şeffaflık sağlayan işleyişi, işlemin İslam hukukuna uygunluğunu desteklemektedir. Bu bağlamda, işlem sırasında tarafların mutabık kaldığı vadede ve fiyatta, dayanak varlığı dayalı gerçek bir ticaret gerçekleştirilmektedir.

AAOIFI'nin (Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions) standartlarına göre, finansman amacı taşımayan ve hakiki ticari işlemler niteliğinde olan vaatleşmelerin hukuki bağlayıcılığı bulunmaktadır. Denge Katılım Fonu kapsamında yapılan işlemler, finansman amacından ziyade riskten korunma (hedging) amacına yönelik olup, hakiki bir ticaret niteliği taşımaktadır. Aynı zamanda Malikî mezhebinin vaatlerin mutlak bağlayıcılığı görüşü ve Hanefî mezhebinin ihtiyaç halinde bağlayıcılığı kabul eden yaklaşımı, bu işlemlerin İslam hukuku çerçevesinde meşruiyetini pekiştirmektedir. Sonuç olarak, İcazet Belgesi ile desteklenen Denge Katılım Fonu'nun işlem yapısı, İslam hukuku ilkeleri çerçevesinde uygun bir model olarak değerlendirilmiştir. Hisse senetlerinin katılım endeksine uygun şekilde seçilmesi, işlemlerin dayanak varlık üzerinde gerçek bir mülkiyet hakkı sağlayarak yapılması ve VİOP piyasasında gerçekleştirilen satış işlemlerinin bağlayıcı vaatler üzerine inşa edilmesi, işlemin hem dini hem de hukuki açıdan geçerliliğini pekiştirmektedir. Bu çerçevede, İslam hukukunun belirsizlik, aldatma, faiz ve manipülasyon gibi sakıncalı gördüğü unsurlardan arındırılmış; riskten korunma amacı taşıyan, taraflar arasında şeffaflık ve adalet esasına dayalı bir işlem modeli sunmaktadır. Bununla birlikte ilgili işlemlerde karşı tarafın kimliği, niyeti ve saiki işlem yapısı gereği bilinemeyeceğinden işbu icazet, yalnızca bilfiil pay senedi sahibi olup satış tarafında yer alan yatırımcı ile sınırlandırılmıştır. Alıcı pozisyonundaki kişi veya kurumların işlemini meşrulaştırıcı bir nitelik taşımamaktadır. Dolayısıyla genel olarak VİOP piyasasında yapılan işlemler veya her türlü hedging işleminin cevazına yönelik en ufak bir ima taşımamaktadır. İşlem öncesinde spot piyasadaki hisse edinmek ve belirlenen vade süresince elde tutmak zorunlu görüldüğü için bu işlemin mukayyet (kayda bağlı) hedging olarak değerlendirilmesi mümkündür.

İşbu gerekçeli karar tahtında; vaatleşmenin hukuki açıdan mutlak bir bağlayıcılığı olduğunu ileri sürmek yerine, Denge Katılım Fonu kapsamında riski dengeleme amacı taşıyan ve kanun ile ticari örfler tarafından belirlenen hakiki bir ticaret niteliğinde olması sebebiyle Katılım finans ilke ve standartları açısından uygun bir yapı olduğu değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

- AAOIFI. "Faizsiz Finans Standartları". TKBB Yayınları, 2024.
- Ali Haydar Efendi, Küçük. *Dürrü'l-hükkam şerhi Mecelleti'l-ahkam*. C. k.1. Matbaa-i Tevsi-i Tıbaat, 1330. https://katalog.isam.org.tr/yordam?p=1&q=*&alan=tum_txt&demirbas=022546-01.
- Osmani, Muhammed Taki. "Fıkhü'l-büyû' ale'l-mezâhibi'l-erbaa". İçinde *Fıkhü'l-büyû' ale'l-mezâhibi'l-erbaa*, k.1:1. c. (619, [17] s.); 25 cm. Darü'l-Kalem, 2017. https://katalog.isam.org.tr/yordam?p=1&q=*&alan=tum_txt&demirbas=261822.
- "Şer'i Finansal ve Ticari İşlemlerde Vaatler (Va'd)", 2012. https://ditbinganis.badilag.net/ekonomisyariah/dokumen_kompilasi/89.pdf.
- "Şer'i Standartlar ve Operasyonel Gereklilikler", 2021. https://www.tkbb.org.tr/upload/Seri_Standartlar_ve_Operasyonel_Gereklilikler.pdf.
- Yelek, Kamil. "İslam Hukukunda Vaadin Bağlayıcılığı: Murâbaha Örneği". *Journal of Faculty of Theology of Istanbul University/Istanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 35 (2016).
- Yelek, Kamil. "İslam Hukukunda Vaadin Bağlayıcılığı Ve İslam Finans Uygulamalarına Yansımaları". İstanbul Üniversitesi, 2014. <https://nek.istanbul.edu.tr/ekos/TEZ/51900.pdf>.

